

FINANCIRANJE KAMPANJA NA PARLAMENTARNIM IZBORIMA – OBAVEZE I PRAVA STRANAKA, NOSITELJA LISTA I KANDIDATA ZA ZASTUPNIKE NACIONALNIH MANJINA

Moraju li stranke, liste i kandidati otvoriti poseban račun za financiranje kampanje?

Stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati zakonski dužni otvoriti poseban račun za financiranje izborne kampanje **najkasnije s danom podnošenja kandidature**, a najranije godinu dana prije roka predviđenog za održavanje izbora, računajući kao rok predviđen za održavanje izbora datum na koji su izbori bili održani u tekućem mandatu.

Dobrovoljni prilozi (donacije) za financiranje troškova izborne kampanje kandidata **uplaćuju se na taj poseban račun.**

Tko ne smije donirati političke stranke, liste i kandidate?

Zabranjuje se financiranje političkih stranka i kandidata od strane:

- stranih država, stranih političkih stranaka, stranih pravnih osoba;
- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima; trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima RH, odnosno općina, grad i županija ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu RH, odnosno općine, grada i županije;
- udruga radnika i poslodavaca;
- udruga, zaklada i fondacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili dužnosnici općina, gradova i županija;
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija;
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema proračunu ili zaposlenicima;

Zabranjeno je davanje donacija u novcu ili u obliku proizvoda preko trećih osoba (posrednika).

Jesu li dozvoljene anonimne donacije?

Anonimne donacije su **zabranjene**. Donacijama iz neimenovanih (anonimnih) izvora smatraju se donacije za koje u trenutku uplate donacije nisu poznati podaci o donatoru, odnosno donacije za koje se bez dodatnih radnji ne može sa sigurnošću utvrditi donator (npr. donacije putem SMS poruka, telefonskih govornih automata).

Koji je maksimalni godišnji iznos koji fizička i pravna osoba ima pravo donirati političkoj stranci, listi ili kandidatu (pripadniku nacionalne manjine)?

Fizičke osobe

Ukupan iznos dobrovoljnih priloga (donacija) koje fizičke osobe imaju pravo donirati jednoj **političkoj stranci, listi ili kandidatu** ne smije prelaziti iznos od **30.000,00 (trideset tisuća) kuna godišnje**, tj. u jednoj kalendarskoj godini.

Pravne osobe

Ukupan iznos dobrovoljnih priloga (donacija) koje pravne osobe imaju pravo donirati **političkoj stranci** na parlamentarnim izborima ne smije prelaziti iznos od **200.000,00 (dvije stotine tisuća) kuna godišnje**, tj. u jednoj kalendarskoj godini.

Ukupan iznos donacije pravne osobe nezavisnom zastupniku, zastupniku

---

nacionalnih manjina te nezavisnoj listi i kandidatu za zastupnika pripadnika nacionalnih manjina na parlamentarnim izborima ne smije prelaziti iznos od **100.000,00 (sto tisuća) kuna godišnje**.

Je li dozvoljeno korištenje javnih resursa, npr. gradskih prostora za potrebe kampanje?

Zabranjeno je korištenje uredskih prostorija, službenih vozila i uredske opreme državnih tijela i općine, grada i županije za potrebe izborne kampanje, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o šticećenim osobama.

Kako se vodi evidencija primitka članarina i novčana donacija?

Političke stranke, liste i kandidati dužni su **voditi evidenciju o primitku donacija te izdavati potvrde o primitku donacija**, a političke stranke dužne su voditi i evidenciju o primitku članarina i izdavati potvrde o primitku članarina.
Prilikom uplate novčanih donacija putem naloga za uplatu političke stranke i nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su dati uputu donatorima da u dijelu *poziv na broj odobrenja* **donatori upišu svoj OIB** kako bi mogli izdati valjanu potvrdu o donacijama.

Kako se evidentira darovani proizvod ili usluga?

Za donacije koje se daju **u obliku proizvoda ili usluga** (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), **fizičke i pravne osobe dužne su izdati račun** na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, listu i kandidata, i **da ne podliježe naplati**.

Što ukoliko stranke i kandidati vrše pritiske te obećavati druge protuusluge kako bi financirali svoju kampanju?

Političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati **ne smiju raditi politički ili drugi pritisak** na fizičke i pravne osobe pri prikupljanju priloga (donacija) za financiranje svoga djelovanja.

Političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati **ne smiju obećavati političke ili kakve druge protuusluge**, povlastice ili osobne koristi bilo koje vrste fizičkim i pravnim osobama pri prikupljanju dobrovoljnih priloga (donacija) za financiranje svojeg djelovanja.

Svako takvo postupanje treba se prijaviti policiji kao kršenje Zakona.

Moraju li stranke, liste i kandidati objaviti izvještaje o financiranju izborne kampanje?

Stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su **najkasnije 7 dana prije dana održavanja izbora** dostaviti **DIP-u prijevremena izvješća** o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješće o troškovima (rashodima) izborne promidžbe, s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća.

Stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati su dužni i **u roku od 15 dana od objave konačnih službenih rezultata izbora** dostaviti **DIP-u** konačne izvještaje.

Političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su izvještaje **javno objaviti** na svojim internetskim stranicama ili putem dnevnog tiska, **najkasnije u roku od 5 dana prije izbora** odnosno **17 dana** od objave

---

---

konačnih službenih rezultata izbora.

Političke stranke, nositelji nezavisnih lista i kandidati dužni su sastaviti i **Državnom izbornom povjerenstvu (DIP) dostaviti Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s podacima o ostvarenim prihodima za financiranje izborne promidžbe, izvorima financiranja te o izvršenim rashodima za financiranje izborne promidžbe, u roku od 30 dana nakon održanih izbora.**

Obrasci za izvještavanje nalaze se u Pravilniku o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda (NN br. 50/11 i 93/11) te na www.izbori.hr.

Postoje li ograničenja na potrošnju stranaka, nositelja nezavisnih lista i kandidata tijekom kampanje?

Ukupan iznos troškova izborne promidžbe po kandidatu, odnosno kandidacijskoj listi ne smije prelaziti iznos veći od:

1.500.000,00 (jedan milijun i petsto tisuća) kuna u jednoj izbornoj jedinici na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor.

Tko ima pravo na naknadu troškova izborne kampanje?

Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske imaju:

političke stranke i nezavisne liste koje na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor dobiju više od **5%** važećih glasova birača izborne jedinice.

Kandidati za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina zastupljenih u stanovništvu Republike Hrvatske s manje od 1,5% stanovnika, koji na izborima nisu postali zastupnici u Hrvatskom saboru, a dobili su više od 15% važećih glasova birača izborne jedinice, imaju pravo na naknadu u visini od 15% iznosa naknade koja pripada zastupniku.

Ukupan iznos za naknadu kandidatima određuje Vlada Republike Hrvatske najkasnije 7 dana od dana objave odluke o raspisivanju izbora.

Tko nadzire financiranje izborne kampanje i koje su sankcije?

Nadzor financiranja izborne promidžbe, **(DIP) provodi od dana otvaranja posebnih računa** za financiranje izborne promidžbe do završetka transakcija na tim računima.

Neovisno o prekršajnoj odgovornosti (kazne do 500.000,00 kn), za kršenje odredbi Zakona koje se odnose na ograničenje troškova izborne promidžbe, objavljivanje podataka o donacijama i troškovima za izbornu promidžbu te financijskih izvještaja o financiranju izborne promidžbe, političkoj stranci, nositelju nezavisne liste i kandidatu DIP može u upravnom postupku izreći sljedeće administrativne sankcije:

- 1) potpuni gubitak naknade troškova izborne promidžbe,
  - 2) djelomični gubitak naknade troškova izborne promidžbe,
  - 3) obustava isplate naknade troškova izborne promidžbe.
-

Za sve dodatne upute i stručnu pomoć u vezi financiranja kampanja i izvještavanja nazvati na telefone Državnog izbornog povjerenstva: 01/4569 712, 01/4569 713, fax: 01/6303 509; www.izbori.hr

Autorska prava pridržana